Inhoud

Inleiding **3**

Waarom doen we dit? 3

Planning voor bestuurlijke besluitvorming startnotitie 4

Standplaatsen 4

Egelshoek 5

Overige locaties 6

Beheer en toewijzing 7

I. Rollen en verantwoordelijkheden **8**

Gemeente 8

Woningcorporatie(s) 9

De woonwagenbewoners 9

II. Scope van de beleidsopdracht en overzicht van alle taken en activiteiten **10**

1. Toewijzing 11

2. Dagelijks beheer en onderhoud 11

3. Bedrijvigheid in / bij eigen woning 12

4. Bedrijventerreinen 12

5. Handhaving & toezicht fysieke situatie 12

6. Eigendom & verkoop 12

7. Communicatie & participatie 13

8. Uitvoeren onderzoek & opstellen beleid 13

9. Uitbreiding 15

III. Stakeholders, planning en financiën **16**

Stakeholders intern en extern 16

Planning beleid en uitbreiding 16

Budget Dekking binnen middelen van VHP: 16

Bronnen **17**

Bijlage1: Context juridisch kader **18**

Uitspraak College rechten van de Mensen 18

Uit Landelijke beleid 18

Uit de Prestatieafspraken 2023 - 2027 18

Uit de Woonvisie 2021 – 2030 19

Wet versterking regie op de volkshuisvesting (WRV) 21

Beleidskader BZK / Jurisprudentie 21

Huisvestingsverordening 22

Bijlage 2: Routekaart naar extra standplaatsen voor woonwagens – Plaform31 **23**

Inleiding

Waarom doen we dit?

Gemeente Hilversum heeft momenteel geen woonwagenbeleid. Deze startnotitie beschrijft de route om te komen tot een vastgesteld woonwagenbeleid en beschrijft tevens welke activiteiten nodig zijn om de huidige problemen op te lossen.

Gemeente Hilversum heeft een geschatte opgave van ongeveer 25 extra standplaatsen maar mist nog een onderbouwde behoefte, juridische borging en duidelijke toewijzingsregels. Omdat er geen vigerend woonwagenbeleid is, is er ook geen centraal toewijzingssysteem en geen juridische verankering. Daarmee is de gemeente bestuurlijk kwetsbaar en juridisch niet in positie. Ook is het daadwerkelijk toewijzen van woonruimte of standplaatsen niet de rol van de gemeente.

De druk op dit dossier neemt toe: van bewoners, van corporaties, door landelijke wetgeving én door de aankomende herindeling met Wijdemeren. Dit vraagt om regie, een heldere lijn en bestuurlijke prioritering. Alleen overzicht van alle onderdelen en een heldere lijn waarlangs we werken kan eenduidigheid construeren. Hiermee kunnen gesprekken met corporaties en bewoners zorgvuldig worden gevoerd. Als er een gedragen lijn is gevonden kan er worden gewerkt aan participatie en externe communicatie.

Doordat concrete beleidskaders ontbreken vindt de uitvoering momenteel vooral plaats op basis van inschatting en eigen interpretaties van de regels. Er wordt naar eer en geweten gereageerd op vragen uit de samenleving, maar veel antwoorden kunnen niet gegeven worden omdat er geen beleid is. Daarnaast spelen er zaken op het gebied van onvoldoende beheer en onderhoud, handhaving & toezicht en het ontbreken van inzicht in de achtergrond en de vraag naar meer standplaatsen.

Gezien de complexiteit van het dossier en de gevoeligheden die spelen, is het van belang dat er binnen de gemeente (bestuurlijk én ambtelijk) consensus is over de aanpak, inhoud en fasering. Het dossier “Woonwagens” gaat over verschillende met elkaar samenhangende onderdelen:

- Beleid opstellen woonwagen- en standplaatsenbeleid
- Toewijzing van geïnteresseerden aan woonwagens.
- Beheer & Onderhoud
- Toezicht & Handhaving
- Bezit en eventuele verkoop van grond
- Besluitvorming op de naastgelegen locatie met bedrijfsbestemming.
- Overzicht rollen en verantwoordelijkheden

Voor deze startnotitie hebben we een bureauonderzoek uitgevoerd op basis waarvan deze notitie is geschreven. We nemen u als lezer mee in de historie van het dossier, de wettelijke context en tot slot wordt beschreven in een plan van aanpak hoe te komen tot een integraal beleid ten behoeve van woonwagen- en standplaatsenbeleid.

Planning voor bestuurlijke besluitvorming startnotitie

Bestuurlijk orgaan	Deadline raad november
Pho	14 september
B&W	22 september
Deadline B&W aanleveren commissiecyclus	30 september
Overdracht aan griffie	1 oktober
agendacommisie	5 oktober
Commissie	28 oktober
Raad	11 november

Hilversumse huidige situatie

Standplaatsen

Hilversum kent momenteel 4 locaties met standplaatsen:

Locatie	Aantal plaatsen	Beheerder
Egelshoek	54	Gemeente Hilversum
Erfgooiersstraat	11	Dudok Wonen
Diependaalselaan	12	Dudok Wonen
Van Ghentlaan	15	Dudok Wonen
Totaal	**92**	

Egelshoek

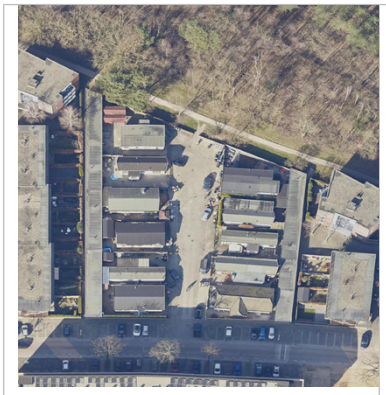
Egelshoek is de grootste en meest complexe woonwagenlocatie in Hilversum.

Complex vanwege de ligging bij het vliegveld, aan de rand van een natuurgebied, naast een autosloperij. Ook vanwege de grootte, meerdere families op 1 kamp en gemengd eigendom.

	
Huidige situatie	Gemeentelijke eigendom BAG raadpleging juli 2026

De gemeente is op deze locatie nog eigenaar en verhuurder van 13 standplaatsen. De overige kavels zijn verkocht, wat leidt tot een hybride situatie zonder eenduidig beheer. Er is geen wachtlijst bijgehouden voor deze locatie waardoor beleidsmatige sturing op de woonbehoefte ontbreekt.

Overige locaties

		
Erfgooiersstraat	Diependaalselaan	Van Ghentlaan

De locaties aan de Erfgooiersstraat, Diependaalselaan en Van Ghentlaan worden verhuurd[1] en beheerd door Dudok Wonen. Ze verhuren alleen de plaatsen waar de woonwagen kan staan, zonder dat de woonwagen zelf wordt verhuurd.

DUDOK WONEN:
Een kandidaat die in aanmerking wil komen voor een standplaats moet zich inschrijven op de wachtlijst voor standplaatsen. De volgorde wordt bepaald door de datum van inschrijving. Bij de toewijzing geldt een bepaalde volgorde:
Toewijzing vanuit Dudok Wonen
Bewoners van 18 jaar en ouder die al wonen op het specifieke woonwagencentrum hebben de hoogste prioriteit, vóór andere ingeschrevenen. Daarna komen bewoners van andere woonwagencentra in de regio aan de beurt. Zij hebben voorrang boven geïnteresseerden die niet op een centrum in de regio wonen. Vervolgens worden geïnteresseerden uit de regio overwogen (mensen die niet op een woonwagencentrum wonen). Als laatste worden geïnteresseerden van buiten de regio overwogen (ook als ze niet op een woonwagencentrum wonen). Na toewijzing moet de geselecteerde persoon informatie geven over:

- Een overzicht waarin staat hoeveel geld de mensen die meeverhuizen verdienen. Het gaat om het Belastbaar jaarinkomen.
- Een verklaring van je vorige verhuurder waarin staat dat je daar gewoond hebt.
- Een bewijs van inschrijving Basisregistratie Personen van de gemeente.
- Een lijst met handtekeningen van de bewoners van het woonwagencentrum waar je gaat wonen. Hieruit blijkt dat ze geen problemen hebben met jou.[1]

Van de site: https://www.dudokwonen.nl/aanbod/woonwagenstandplaatsen/

Beheer en toewijzing

Toewijzing en beheer van standplaatsen zijn deels belegd bij de woningcorporatie Dudok Wonen. Dudok Wonen verhuurt de grond en de wagens zijn in bezit van de huurders van de grond c.q. de bewoners.

Dudok Wonen heeft het beheer van twee van de locaties (de Diependaalselaan en de Van Ghentlaan) tijdelijk uitbesteed aan Nijbod vanwege hun expertise met woonwagenkampen. Bij deze kampen is er onduidelijkheid over de brandveiligheid. Zodra dit is geregeld, wil Dudok Wonen het beheer van deze locaties weer zelf uitvoeren. Erfgooiersstraat beheren zij nu zelf.

De gemeente Hilversum is eigenaar van een deel van de standplaatsen op Egelshoek. De standplaatsen van de gemeente worden verhuurd aan de bewoners. De gemeente heeft hiermee, naast de rol van lokale overheid, ook de rol van verhuurder. Het uitoefenen van deze rol is vergelijkbaar met die van een reguliere verhuurder zoals Dudok Wonen. Hier geldt dat de gemeente verplichtingen heeft jegens de bewoners vanuit de rol als verhuurder. Hier valt ook het beheer en onderhoud van de standplaatsen onder.

De afgelopen jaren heeft de gemeente geïnvesteerd in het woonwagencentrum om de infrastructuur aan te passen, percelen een gelijke grootte te geven, en te zorgen dat de uitstraling netjes is. In loop van de tijd is de uitstraling van het terrein weer hard achteruit gegaan. De oorzaken voor het achteruit gaan van de uitstraling zijn divers en de verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij verschillende partijen.

I. Rollen en verantwoordelijkheden

Gemeente

De rol van de gemeente Hilversum is meervoudig:

1. Verantwoordelijk is voor het opstellen van het beleid en de implementatie daarvan
2. Beheerder van de openbare ruimte en veiligheid zoals overal in Hilversum
3. Eigenaar van een deel van de standplaatsen op de Egelshoek, dagelijks beheer en onderhoud.
4. Verhuurder en belast met toewijzing van standplaatsen

In de eerste rol is de gemeente verantwoordelijk voor de borging van het mensenrechtelijke kader en de implementatie van de toekomstige regelgeving. Met betrekking tot de aandachtsgroep woonwagenbewoners betekent dit dat er beleid moet worden opgesteld en vastgesteld over de woonwagens en een eventuele uitbreiding van standplaatsen. Voor de toekenning van vrijkomende of nieuwe standplaatsen is het vooral belangrijk dat er bepaalde uitgangspunten zijn opgeschreven met betrekking tot de voorrang van een bepaalde groep, zoals (kinderen van) huidige bewoners of juist spijtoptanten. Ook ligt bij de gemeente de verantwoordelijkheid tot de ruimtelijke aanpassing en de vergunningverlening (voor het plaatsen van een woonwagen). Tenslotte, voert de gemeente de regie in de gesprekken met corporaties en bewoners.

In de tweede rol moet de gemeente zorgdragen voor de openbare ruimte en veiligheid, zoals overal in Hilversum. Door gebrek aan capaciteit, tijd, overzicht van taken en financiële middelen lijkt dit niet altijd conform het bepaalde onderhoudsniveau te gebeuren.

In de derde rol is de gemeente als eigenaar verantwoordelijk voor het onderhoud van de locatie Egelshoek. Voor de leefbaarheid en voor een eventuele verkoop is het van belang dat er geen sprake is van verloedering. Dit betekent voor de korte termijn dat er controle moet plaatsvinden over de huidige stand van het onderhoud.

De vierde rol is een oneigenlijke rol. Een gemeente heeft verhuur van woningen of standplaatsen niet als kerntaak. Er zijn diverse gesprekken gevoerd om het verhuren van de standplaatsen op Egelshoek onder te brengen bij Dudok die ook de overige woonwagenlocaties onder haar hoede heeft. Inmiddels zijn de gesprekken met woningcorporaties, op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau, weer opgepakt. De prestatieafspraken tussen de gemeente Hilversum en de corporaties zijn hier leidend.

Woningcorporatie(s)

De verantwoordelijkheid voor Dudok Wonen is vooralsnog het beheer van bestaande (huur)standplaatsen bij de locaties Diependaalselaan, Van Ghentlaan en de Erfgooierstraat. Met alle wooncorporaties zal gekeken moeten worden naar het beheer van de Egelshoek en het mogelijk beheer van nieuwe locaties of bij uitbreiding. Ook kan in samenspraak met de corporaties worden nagedacht aan centralisering van de wachtlijst, bijvoorbeeld gekoppeld aan de wachtlijsten voor de reguliere woningmarkt via https://gooienvecht.mijndak.nl/.

Gemeente en woningcorporaties zijn partners in het borgen van passende huisvesting voor woonwagenbewoners, waarbij de gemeente het beleid bepaalt en de corporatie – waar passend binnen haar taakopdracht – kan bijdragen aan realisatie en beheer van standplaatsen.

Vanuit beide partijen, zowel gemeente als corporaties is er de wens dat er duidelijkheid komt over het te voeren beleid en over het beheer. Juridisch lijkt het niet eenvoudig om overdracht te eisen. Gesprekken over samenwerking in de stad, de woonwagens en andere onderdelen uit de prestatieafspraken zouden een goede reden kunnen geven om de woningcorporatie wel akkoord te laten gaan. Een bruidsschat zou wellicht ook behulpzaam zijn richting de corporatie om Egelshoek over te nemen, gezien de complexiteit van de locatie.

De woonwagenbewoners

Een onmisbare partner in dit proces zijn de woonwagenbewoners zelf. Zij zijn een belangrijke bron van informatie over woonbehoefte, aantallen en culturele kenmerken. Bovendien is het belangrijk om advies te krijgen van bewoners bij het vormgeven van het toewijzingsbeleid en mogelijke uitbreidingslocaties.
Ook het maken van afspraken voor een grotere betrokkenheid bij het beheer en onderhoud van het hele woonwagenkamp, is gezien het gemengd eigendom essentieel. Participatie verloopt conform het door de gemeente vastgestelde participatiebeleid.

1 Aanspreekpunt

De communicatie tussen woonwagenbewoners, de gemeente, de corporaties en de ingehuurde beheerders van woonwagenkampen loopt niet altijd soepel en leidt regelmatig tot onduidelijkheid, vertraging en irritaties. Het lijkt nuttig en noodzakelijk om de communicatie via 1 vast aanspreekpunt te laten verlopen. Vanuit dit aanspreekpunt kan dan beoordeeld worden wie er verantwoordelijk is voor de afwikkeling van een vraag of een melding.

II. Scope van de beleidsopdracht en overzicht van alle taken en activiteiten

Het schrijven van een toewijzings- en standplaatsenbeleid voor de woonwagenkampen in Hilversum wordt vanuit het team Wonen opgepakt. Een woonwagenkamp is vergelijkbaar met een woonbuurt in Hilversum qua de uit te voeren wettelijke taken van de gemeenten. Dus moet het onderhoud, beheer, toezicht & handhaven vergelijkbaar worden uitgevoerd.

De startnotitie geeft een overzicht van alle met elkaar samenhangende taken, processen en onderdelen die samen een leefbaar en veilig woonwagenkamp opleveren, waarbij ook het verhuur- en toewijzingsproces helder is.
Er zijn onduidelijkheden in zowel het proces als de uitvoering van de taken van de verschillende teams, waardoor het noodzakelijk is helder beleid vast te stellen. Ook de verdeling en uitvoering van de verschillende taken behoeft verbetering.

Taken en Betrokken Teams:

1. Toewijzingsbeleid & woonwagenkamp beleid & regels.
2. Dagelijks beheer & onderhoud volgens beleid Hilversum
3. Handhaving, toezicht & vergunningen volgens beleid Hilversum
4. Eigendom vastgoed of ondergrond & verkoopbeleid
5. Bedrijvigheid bij de woning
6. Bedrijfsbestemming
7. Uitvoeren onderzoek
8. Communicatie & participatie
9. Uitbreiding

1. Toewijzing

De corporatie Dudok voert op dit moment voor alle woonwagenkampen het toewijzen en verhuren uit. Alleen Egelshoek wordt door de gemeente gedaan. De gemeente heeft op dit kamp nog eigendom en deze standplaatsen verhuurt zij. Momenteel vindt er een soort van maatwerk plaats als er een plek vrijkomt. Dit systeem levert veel vragen op bij de bewoners en hierdoor ontstaat er onrust op de kampen. Hier moet op de korte termijn een systeem voor opgezet worden.
Nieuw *standplaatsen- en toewijzingsbeleid* formuleren gaat voor alle kampen meer helderheid bieden. Tot die tijd ligt de taak van het toewijzen op Egelshoek bij de afdeling vastgoed en wordt gekeken naar hoe de corporatie toewijst.

Wat	Trekker
(voorlopig) toewijzingen voor Egelshoek bepalen	Vastgoed
Uitvoering van toewijzingen voor Egelshoek	Vastgoed

2. Dagelijks beheer en onderhoud

Op het kamp Egelshoek is er veel onvrede onder bewoners en beheerders over de huidige situatie. Met name de Egelshoek kent veel incidenten. Een paar jaar geleden (jaartal) is er veel geld en tijd geïnvesteerd in het opruimen, renoveren en het veilig maken van de kampen. Helaas is de staat van dit kamp toch weer verloederd. De redenen voor deze verloedering zijn complex. Dagelijks beheer en onderhoud kan niet altijd plaatsvinden omdat er spullen of autowrakken in de weg staan, er bouwwerken zonder vergunning geplaatst worden of omdat bewoners onderling van plek wisselen en dan naar elkaar verwijzen over de rommel. Bewoners klagen over gebrek aan onderhoud, onderhoud kan niet altijd uitvoeren, handhaving kan niet altijd handhaven. Het verloederen door gebrek aan onderhoud en handhaving geeft nieuwe onrust.

Wat	Trekker
Dagelijks onderhoud	Beheer en Onderhoud

3. Bedrijvigheid in / bij eigen woning

Mensen werken graag bij of in hun eigen huis, dit is voor woonwagenbewoners niet anders. Er moet op de verschillende kampen gekeken worden naar welke bedrijvigheid er nu is en of dit vergunningsvrij is toegestaan. Ook nieuwe verzoeken voor bedrijvigheid in of bij de woning moet conform beleid worden uitgevoerd. Handhaving en Toezicht moeten onderzoeken wat de huidige situatie is.

4. Bedrijventerreinen

Naast het woonwagenpark Egelhoek ligt een gebied met een bedrijfsbestemming. Het noordelijk deel van dit terrein heeft een specifieke vorm van bedrijf ‘autosloperij’ en het zuidelijke deel heeft een specifieke vorm van bedrijf ‘garagebedrijf’. Op dit moment zijn hier o.a autosloperijen gevestigd. Wijzigingen kunnen alleen via een omgevingsplanwijziging via een raadsbesluit. Vanuit de betrokken teams (Economie en RO) moet er gekeken worden naar wat er op dit terrein zou kunnen als het huurcontract hier afloopt.

5. Handhaving & toezicht fysieke situatie

Zoals beschreven lijkt er sprake van illegale bouwwerken en verhuizingen die niet bij de gemeente bekend zijn. Er is een verzoek binnengekomen om de feitelijke situatie te schouwen en een check te doen op de vergunde situaties. Om orde op zaken te stellen en alles mee te nemen moet dit onderzoek worden uitgevoerd.

Wat	Trekker
Feitelijke situatie schouwen	Belastingen/ BAG
Feitelijke situatie vs vergunde situatie	Belastingen/ BAG
Afweging hoe te handhaven	CMT/ College
Onderzoek & Handhaven	Handhaving

6. Eigendom & verkoop

De gemeente heeft nog standplaatsen in bezit, welke zij verhuurt aan eigenaren van woonwagens. Een deel van de standplaatsen is verkocht aan bewoners van het woonwagenpark. Op sommige plekken staat er geen wagen en is er dus leegstand. De gemeente (team vastgoed) moet een visie ontwikkelen op wat zij wil met deze standplaatsen; behouden, verkopen of overdragen aan de woningcorporatie in ruil voor toewijzing en verhuur.

7. Communicatie & participatie

Het onderdeel participatie in deze startnotitie betreft alleen het door bewoners bijdragen aan het opstellen van een goed en voor bewoners passend beleid. Ook onderdelen zoals mogelijke locaties en benodigde voorzieningen op het terrein worden hierin meegenomen. De participatie zal conform het vastgestelde participatiebeleid worden uitgevoerd.

8. Uitvoeren onderzoek & opstellen beleid

Vanuit het team wonen wordt het beleid opgesteld. Om dit goed te kunnen doen is er onderzoek en analyse nodig.

- Uitbreiding van het aantal woonwagenplaatsen, hoe groot is de vraag?
- Locatieonderzoek toevoegen woonwagenplaatsen
- Intern onderzoek hoe de samenwerking qua proces loopt en hoe dit beter afgestemd raakt met het te ontwikkelen beleid.
- Onderzoek vanuit Vastgoed, Beheer & Onderhoud en Handhaving
- Concluderen en rapporteren
- Opstellen vigerend woonwagen- en standsplaatsenbeleid
- Realisatie nieuwe locaties voor woonwagens

Het opstellen vigerend woonwagen- en standplaatsenbeleid

Hilversum moet een woonwagen- en standplaatsenbeleid hebben; Hierin staat helder verwoordt wat het doel is van het beleid (waarom doen we het; welk hoger kader dient het), wat het juridisch kader is en waar we in 2040 op dit thema willen staan. Op het moment dat dit vastgesteld is, zal het opgenomen worden in het (nu nog) op te stellen Volkshuisvestingsprogramma.

De toewijzing van plaatsen zou in de toekomst voor alle kampen gelijkvormig moeten zijn. Voor alle kampen lijkt de huidige vraag het aantal plaatsten te overstijgen. Dit heeft een tweetal oorzaken: er zijn te weinig plekken toegevoegd en er vinden nauwelijks mutaties plaats. Mutaties vinden bijna uitsluitend plaats door overlijden. Landelijk groeit de doelgroep voor een plaats. Ook de jongere generatie lijkt de behoefte te hebben om samen met familie op een woonwagenlocatie te wonen en te leven. Landelijk wordt aangegeven dat er situaties zijn waarbij jongeren nu (noodgedwongen) bij de ouders of grootouders wonen omdat doorstroming naar een eigen standplaats niet mogelijk is. Dit is ook iets wat waargenomen wordt in de reguliere woningbouw. In de beleidsvisie en het proces hiernaartoe moet helder worden hoe dit gaat in de toekomst. Om deze inzichten boven tafel te krijgen, starten we zo snel mogelijk met een participatieproces. Dit om tot een breed gedragen en uitvoerbaar woonwagenbeleid te komen.

Ten slotte moeten er ook procesafspraken komen hoe het beheer in de toekomst geregeld wordt.

Wat	Trekker
Startnotitie Woonwagenbeleid opstellen	ROWCE
Partipatieprocedure opstellen	Com, ROWCE
Uitvoering geven aan participatieproces met betrokken stakeholders	Com, ROWCE
Beleid opstellen	ROWCE

9. Uitbreiding

Er moet onderscheid gemaakt worden in hoe en voor wie de extra plekken voor woonwagens bedoeld zijn bij de realisatie van extra plekken:

Interne vraag. De interne vraag is van inwonende kinderen, gezinnen die mogelijk aan wagen deling doen of via onderhuur een constructie hebben geregeld.

Alle vraag: Ook plekken realiseren voor zgn. spijtoptanten (bewoners die al dan niet noodgedwongen in woningen zijn gaan wonen en een terugkeerwens hebben naar een woonwagen) van de eerste generatie of verder weg. Een derde categorie is ook nog de categorie waar voorouders in een wagen woonden en zijn dat ook willen. Dat is de categorie die niet primair een binding heeft met de kampen in Hilversum.

Voor het ontwikkelen van nieuwe standplaatsen (zie ook bijlage 2) is participatie met woonwagenbewoners noodzakelijk om te komen tot een juiste locatiekeuze, kwaliteit, eigendom en gebruik van de te realiseren woonwagens. Er wordt zoveel mogelijk en tegen redelijke kosten rekening gehouden met de wensen van woonwagenbewoners als het gaat om het beschermen en faciliteren van de woonwagencultuur. Bij de aanleg van nieuwe standplaatsen worden ook omwonenden in de directe omgeving van de beoogde locatie betrokken.

Wat	Trekker
Werkelijke behoefte woonwagenstand in kaart brengen	OWCE
Bureaustudie	OWCE
Gesprekken Dudok (en mogelijk Nijbod) en buurgemeenten	OWCE
Inventarisatie behoefte bij huidige bewoners van de kampen	OCWE
Bepalen locaties voor uitbreiding van locatie	RO
Realisatie locatie	Projecten
Onderzoek mogelijkheden beheer	OWCE
Gesprek met geïnteresseerden voor beheer	o.a. OWCE
Contract opstellen	

III. Stakeholders, planning en financiën

Stakeholders intern en extern

Intern:

Wat
Bestuur
Wonen en RK?
Vastgoed
Wijkbeheer / Sociaal domein
Communciatie
BAG/ belastingen

Extern

Wat	Naam
Beheerder andere locatie	Dudok Wonen
Corporaties	Alliantie, Dudok Wonen en G&O
Omliggende gemeente	Regio Gooi & Vechtstreek

Planning beleid en uitbreiding

	2026		2027				2028				2029			
	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Startnotitie	X													
Bureauonderzoek	x	x												
Offerteaanvraag externe begeleiding		x												
Start onderzoeks- & participatieproces		x	x	x										
Conclusie behoefteonderzoek				x	x									
Locatie inventarisatie						x	x	x						
Uitwerking mogelijkheden								x	X	x				
Conclusie										x				
Planologische procedure											x	x	x	x

Budget Dekking binnen middelen van VHP:

Behoefteonderzoek : €15.000,--
Overig onderzoek : € 7500,--
Begeleiding : €5.000,--

Bronnen

- “Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid” Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties juli 2018
- Bijlage bij voorstel Herstructurering Egelshoek 3.0
- Brief van College voor de Rechten van de Mens, d.d. 28 maart 2018 met kenmerk 2018/0054/AvD/OV/DN aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties drs. K.H. Ollongren
- Eindrapport “Woonwagenstandplaatsen in Nederland herhaalmeting 2025” i.o.v. Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, Rigo, 24 maart 2026
- Memo “Bespreken Aanpak Woonwagens” 14 juli 2025
  stellers: Archi Prinsen en Sunita Jaikaran
- Memo “Memo vervolg woonwagenbeleid” oktober 2025
- Prestatieafspraken Hilversum 2023 tot en met 2027
- Routekaart naar extra standplaatsen voor woonwagens – Plaform31
- “Wegwijzer gemeente woonwagen- en standplaatsenbeleid”
- Woonvisie 2021 tot 2030 “Hilversumse woningmarkt toegankelijk voor iedereen” 8 juni 2021 Woonvisie 2021 tot 2030
- Woonvisie Wijdemeren Microsoft Word - Concept woonvisie 2021-2024 V.4.1

Bijlage1: Context juridisch kader

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft een beleidskader opgesteld dat gemeenten richtlijnen biedt voor het ontwikkelen van een mensenrechtelijk verantwoord woonwagen- en standplaatsenbeleid. De gemeente Hilversum heeft dit ook in de prestatieafspraken 2023 tot en met 2027 met de woningcorporaties vermeld. In de Woonvisie 2021-2030 is onderkend dat er een groeiende behoefte is aan extra standplaatsen.

Uitspraak College rechten van de Mensen

Op 28 maart 2018 is door het College voor de Rechten van de Mens een advies uitgebracht aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken. In dit advies wordt onder meer gesteld dat het niet is toegestaan om uitsterfbeleid of afbouwbeleid te voeren dat gericht is op vermindering van het aantal woonwagenstandplaatsen. In hetzelfde advies wordt gewezen op de verplichting van het RijK, gemeenten en woningcorporaties om de woonwagencultuur niet alleen te beschermen maar ook te faciliteren. Een uitsterfbeleid of afbouwbeleid (actief en/of het onvoldoende faciliteren met dit soort beleid als onvermijdelijk gevolg) wordt door het College van de Rechten voor de Mens aangemerkt als discriminerend en daardoor in strijd met de universele rechten voor de mens.

Uit Landelijke beleid

In landelijk beleid is aangegeven dat:

- Het beleid voor woonwagens en standplaatsen onderdeel is van het volkshuisvestingsbeleid (dit zal t.z.t. ook opgenomen worden in het Volkshuisvestingsprogramma)
- Het beleid voldoende rekening dient te houden met ruimte geven voor het woonwagenleven van woonwagenbewoners
- Behoefte aan standplaatsen moet geïnventariseerd zijn
- Er overeenstemming moet komen met corporaties over het beleid Woningzoekende woonwagenbewoners binnen een redelijke termijn kans moeten maken op een standplaats

Uit de Prestatieafspraken 2023 - 2027

In de prestatieafspraken 2023-2027 is vastgelegd dat:

De gemeente Hilversum onderzoekt in 2023/2024, in nauwe samenwerking met de corporaties mogelijkheid voor het uitbreiden van het aantal standplaatsen voor

woonwagenbewoners binnen de periode van deze prestatieafspraken (maximaal 25 stuks). Wel is gesteld dat een woonwagen niet gelden als zelfstandige huurwoningen[2].

Uit de Woonvisie 2021 – 2030

Dit heeft ertoe geleid dat in de Hilversumse Woonvisie 2021-2030 “Hilversumse woningmarkt toegankelijk voor iedereen” het volgende is opgenomen:

- Woonwagenbewoners

  In 2018 bracht het Ministerie van Binnenlandse Zaken het beleidskader Gemeentelijk Woonwagen-en standplaatsenbeleid uit. Dit betekent dat moet worden ingespeeld op de behoefte aan standplaatsen. Alleen als die behoefte ontbreekt, is afbouw van het aantal standplaatsen toegestaan. Een woningzoekende woonwagenbewoner moet binnen een redelijke termijn kans maken op een standplaats. De behoefte aan woonwagenstandplaatsen in Hilversum bedraagt op dit moment een kleine tien standplaatsen. In de periode tot 2030 groeit deze behoefte naar verwachting tot zo’n 25 extra standplaatsen ten opzichte van het huidige aanbod.

  …

  “We bieden ruimte om de behoefte aan woonwagenstandplaatsen op te vangen. Daarvoor treffen we voorbereidingen om tot 2030 het aantal standplaatsen met ongeveer vijfentwintig plaatsen uit te breiden. We voegen dit aantal standplaatsen de komende jaren toe. We inventariseren hoeveel potentiële woonwagenbewoners willen huren, en hoeveel er een eigen wagen willen kopen. We maken met de corporaties prestatieafspraken over de verhuur en het beheer van woonwagen(locatie)s.”

  …

  Wij nemen onze verantwoordelijkheid voor een adequate huisvesting van woonwagenbewoners, passend bij hun culturele identiteit. Dit doen we door

[2]“ Sociale huurwoning Alle zelfstandige huurwoningen met op de peildatum een gereguleerd sociaal huurcontract vanuit een toegelaten instelling (zowel daeb als niet-daeb). Hierbinnen vallen ook: leeggekomen woningen die met een gereguleerd sociaal huurcontract werden verhuurd, tijdelijke woningen, sociale huurcontracten uit het verleden met een andere naam: huur-op-maat contracten. Het type huurcontract is hier leidend.
Hierbuiten vallen: kamers (want niet-zelfstandig), onzelfstandige woningen die via zorginstellingen worden verhuurd, geliberaliseerde woningen bij aanvang van het huurcontract, woonwagens en standplaatsen en gereguleerde sociale huurwoningen binnen B.V.’s. Peildatum is 31 december, waarbij met terugwerkende kracht gestart wordt op 31-12-2022.
Met deze definitie sluiten we aan bij de definitie zoals die in de Regionale Woonmonitor wordt gehanteerd.”

De realisatie van 25 extra standplaatsen tot 2030, in samenwerking met de corporaties. Dit werken we uit in de prestatieafspraken.

Wet versterking regie op de volkshuisvesting (WRV)

De WRV, die naar verwachting op korte termijn in werking treedt, stelt strengere eisen aan gemeenten om de huisvesting van specifieke aandachtsgroepen – waaronder woonwagenbewoners – planmatig en transparant vorm te geven. Voor Hilversum betekent dit:
De lokale woonzorgopgave moet aantoonbaar rekening houden met de woonbehoefte van woonwagenbewoners. Op dit moment zijn woonwagenbewoners als zodanig niet opgenomen in de woonzorgvisie. In de voorbereiding naar de nieuwe wet zal wel naar deze doelgroep met een bijzondere woonbehoefte moeten worden gekeken in het kader van de woonzorgvisie en regionale afspraken.
Standplaatsen voor woonwagenbewoners vallen onder de doelgroep met een bijzondere woonbehoefte en moeten daarom expliciet worden meegenomen in de woonzorgvisie, de woonvisie én in de regionale programmering, ongeacht of ze als zelfstandige woning meetellen in de CBS-registratie. Gemeenten worden verantwoordelijk voor het aansturen van woningcorporaties op het realiseren van dit aanbod, inclusief monitoring en prestatieafspraken. Er moet worden toegewerkt naar prestatieafspraken met corporaties, waarin standplaatsen ook benoemd worden als specifiek type aanbod.

Verantwoording over beleidsresultaten richting Rijk en regio wordt verplicht.

Beleidskader BZK / Jurisprudentie

Het beleidskader van het ministerie van BZK (2018) stelt dat woonwagenbewoning een erkende culturele woonvorm is, die onder de bescherming valt van artikel 8 EVRM (recht op privéleven en huisvesting). Gemeenten mogen geen ontmoedigingsbeleid voeren en dienen actief beleid te maken. Het College voor de Rechten van de Mens kan worden ingeschakeld bij vermoedens van discriminatie of uitsluiting.

Huisvestingsverordening

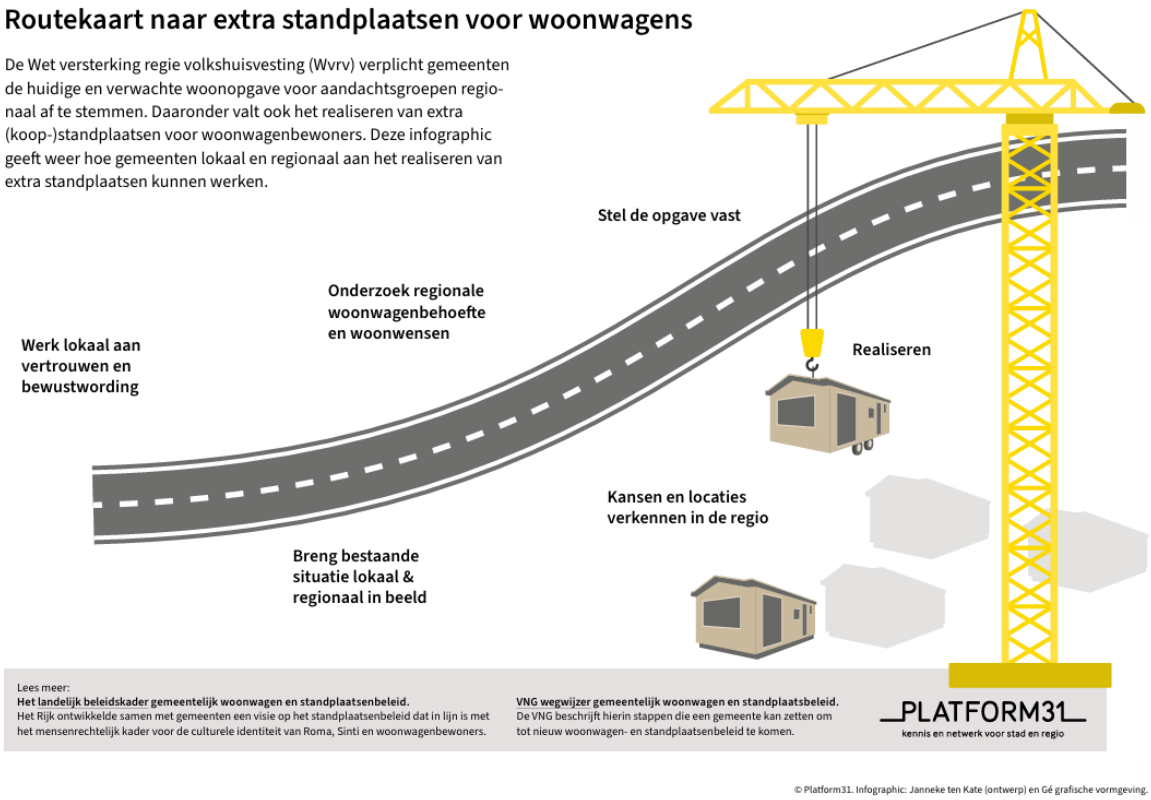
De Huisvestingsverordening vormt het lokale juridische kader voor de verdeling van schaarse woonruimte. Voor Hilversum is op dit moment geen aparte paragraaf opgenomen over woonwagenstandplaatsen, wat in de nieuwe context van de WRV en het mensenrechtenkader problematisch is.

Als standplaatsen schaarse woonruimte is, wat ook in Hilversum het geval lijkt te zijn, moet de toewijzing ervan transparant en objectief geregeld zijn in de Huisvestingsverordening. Belangrijke aandachtspunten:

- **Doelgroepenvoorrang**: een specifieke toewijzingssystematiek voor woonwagenbewoners kan worden opgenomen, mits goed onderbouwd.
- **Wachtlijsten**: het formaliseren van wachtlijsten en voorrangsregels vraagt verankering in de verordening.
- **Corporaties**: woningcorporaties kunnen standplaatsen toewijzen, maar alleen binnen de regels van de verordening.

Bij actualisatie van de Huisvestingsverordening in 2026-2027 is het cruciaal om een aparte paragraaf op te nemen over woonwagenstandplaatsen, inclusief heldere regels voor toewijzing, inschrijving, voorrang en urgentie. Conform het nu op te stellen beleid.

Bijlage 2: Routekaart naar extra standplaatsen voor woonwagens – Plaform31

© Platform31. Infographic: Janneke ten Kate (ontwerp) en Gé grafische vormgeving.